

6. ZUŠkoviny

číslo

X. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporka, Jaroměř

vychází 1. února 2016 s pranostikou:
Když únor vodu spustí, ledem ji březem zahustí

Úvodník

Óda na ř

V lednu jsem navštívila Belgie a ráda bych to nějak refletovala ve svém úvodníku. Kdyby bylo jen a jen na mně, psala bych o pivu. Skutečně. Belgické pivo je ohromující, s českým pivem těžko srovnatelné, lahodnější. Jenomže hádám, že takový úvodník by pravděpodobně nevyzvolil kýžené vzrušení. Přinejmenším vzhledem k čtenářskému obecenství, které právě oslovuji.

Rozhodla jsem se tedy raději pojednat o něčem, po čem se mi během mého zahraničního pobytu občasně zastesklo, o češtině. Nemám žádné výhrady vůči francouzštině, ani vůči vlámskému, které nerozumím ani zbla. A jak se říká, kolik umíš jazyků, tolikrát si člověkem. Já se však tiše domnívám, že je jeden jazyk, ve kterém je člověk tak nějak nečlověčtější. Myslím tím jazyk mateřský. A myslím si to, neboť je to jazyk, ve kterém vyrůstáme. (Dovoluji si pominout případy bilingvnických rodin pro zjednodušení, které považuji za nutné vzhledem k povaze a rozsahu textu.) Je to jazyk, který nám přináší první kontakt se světem jako souborem pojmů. Ne nadarmo se jmenuje mateřský, a pokud nám něco prokazuje národní příslušnost, je to právě on.

V tuto chvíli se cítím povinována vztáhnout celý předchozí odstavec k jazyku českému a vzdát mu trochu té pocty. Tedy, jeden z důvodů, proč považuji svůj mateřský jazyk tak nesmírně krásný, je jeho neuvěřitelná zvukomalebnost. Vedle širokého spektra peprných slovíček, která mají za úkol nám ulevit ve chvílích nesnáží, jsou tu i slůvka něžná jako například plyšový, telátko, oblaček nebo zakňaktel. Není to krása? A podíváme-li se ještě dále do výbavy jazyka českého, narazíme na jedinečnou prealveolární konstriktivitu vibrantu – ř. To naši řeč v její zvukomalebnosti posouvá ještě dále ke křupavému, křišťálu, řemdichu nebo proslulému *řinčení řetězů hřmotu*. Tento jazykový požitek se tomu belgickému pivu velmi blíží, jen je zcela zdarma. Vlastně ne, vyžaduje péči, velikou péči, aby se nám v celé kráse zachoval a to nejen v našich literárních památkách, ale mezi námi všemi, v naší každodenní komunikaci. A to je sice zodpovědný, ale příjemný úkol! Ga

František Hrubín (1910 – 1971) : „Rozvoj lidského vnímání a postoj k životu záleží na tom, se slovem koho se dítě poprvé setká a kdo a jak mu je poprvé zjeví. Nikdy nebylo slovo tak znehodnoceno, jako je tomu dnes (nejen ve svém obsahu, ale i ve výslovnosti), a to stále rostoucí mírou informací a nadbytkem technických prostředků, jimiž se informace šíří.“

PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

školní kolo

středa 3. února 2016 v 17 hodin v koncertním sále školy

Přijďte podpořit své děti, kamarády a žáky a poslechnout si češtinu v interpretaci básnických i prozaických textů. Na program jsou Miloš Macourek, Fráňa Šrámek, Ernst Jandl, Emanuel Frynta, Pavel Šrut, Jan Werich, Viliam Klimáček, Daniel Hevier, Václav Havel, Shel Silverstein, Josef Kainar, Daniil Charms, Edward Lear,...

Z notesu pana ředitele

První měsíc roku 2016 a s ním i první stránka v mém notesu je minulostí, ale ještě než ji otočím, chci se s vámi podělit o zážitek z jednoho neobyčejného setkání u nás ve škole. Ve čtvrtek 21. ledna jsme měli v naší zuce odpoledne pro žáky ze Základní školy speciální v Jaroměři. Celkem jich k nám dorazilo téměř čtyřicet. Učitelé a žáci každého z našich oborů, tedy hudebního, výtvarného a literárně - dramatického si připravili program, který jim přiblížil práci v naší škole. V sále proběhl krátký koncert, v dramaťáku představení O šmolíčkově a ve výtvarce si společně povídali o kreslení a malování a všichni si pak malou grafiku od našich nejmenších žáků mohli dotvořit barvami podle svého. Naším žákům a jejich učitelům chci na tomto místě za uspořádání tohoto příjemného setkání poděkovat. A děkuji i všem přátelům ze ZŠ speciální a jejich učitelům, protože takhle pozorně naslouchající a vděčné publikum bylo obrovsky obohacující i pro nás. Pár fotografií si můžete prohlédnout na našich stránkách. A teď tedy otáčím dále. Únor je sám o sobě krátký a ještě ukousnutý o týden prázdnin je doslova kraťouchký. Přesto mi svými akcemi zaplnil celou stránku. Kromě koncertů si můžete vychutnat ve středu 3. února parádní přehlídku recitátorů, ve čtvrtek 4. února je sice ředitelské volno, ale i přes to se můžete do školy podívat na oblastní kolo soutěže ve zpěvu - Karlovarský skřivánek, nezapomeňte si označit pátek 5. února a vydat se s námi v masopustním průvodu po jaroměřském rynku, nebo třeba v městském muzeu shlédnout výstavu velkoformátových obrazů našich výtvarníků na téma světců.

Přeji Vám příjemný únor a parádní prázdninový týden.

Váš Vlastimil Kovář

z odpoledne pro návštěvníky ze ZŠ speciální v Jaroměři

Bylo – Nebylo

Tříkrálovská sbírka 2016

V sobotu 9. ledna jsme se s holkama (Lenka Jechová a Bětka Skořepová) sešly u penzionu Expanze. Dostaly jsme letáčky o Domově sv. Josefa v Žirči, tříkrálovské cukíčky a kalendářiky a vydaly jsme se s koledou „My tři králové, jdeme k vám, štěstí, zdraví, vinšujeme vám...“ podle mapky do ulic, které jsme měly vyznačené. Lidé byli převážně milí a otvírali. Občas jsme dostaly i nějaký bonbón nebo sušenku. Naší tříkrálovskou výpravu jsme zakončily ve skautském domečku, kde jsme dostaly čaj a občerstvení. Jsme moc rády, že jsme pomohly dobré věci! Máme zprávu, že v naší kasičce bylo vybráno **4 973,-Kč!** Děkujeme všem, kteří nám otevřeli a přispěli!

k-Aja

Tříkrálová sbírka je akce organizovaná Českou katolickou charitou a v ní sdruženými lokálními charitami, navazuje na tradici koledování na Tři krále (6. ledna) a má charakter celonárodní sbírky, jejímž hlavním účelem je především pomoci nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísni a dalším sociálně potřebným skupinám a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá.

Šestnáctá, největší dobrovolnická akce České katolické charity v Jaroměři a okolních obcích byla úspěšná.

V 56 pokladničkách přinesli koledníci obnos ve výši **245.798,- Kč + 7,5 Euro a 50 Lipa**, což je cca o 6 tis. více než loni. Výtěžek půjde na pořízení keramické pece do tvořivé dílny klientů Domova sv. Josefa v Žirči. Děkujeme všem, kdo se na sbírce podíleli a kdo přispěl!

Jaké to bylo? Jak jste se do rolí Tři králů dostaly? Jak celá sobota proběhla?

Já jsem šla poprvé a přemluvila mě naše učitelka dramataku, ale když jsem se dozvěděla, že jde Kája a Bětka, tak jsem si řekla jupí! bude dobrá parta a byla...ukázkově nám to ladilo, v pülce nám ale došly prospekty a cukry...Lidi docela otvírali...ale někde taky ne. Užily jsme si to. Většinou se divili, že už nejsme malé děti.

A příští rok jdeme znovu! **A kdo by se rád přidal, dejte o sobě vědět a zastavte se v učebně LDO!** Jé

Představujeme...divadelní dílny

...aneb mimožukové vzdělávání nejstarších dramataků

Systém vzdělávacích dílen pomáhám organizovat v Impulsu Hradec Králové, centru podpory uměleckých aktivit už pěkných pár let. Jde o praktické semináře pro amatérské divadelníky, herce, dramaturgy, režiséry a vedoucí divadelních souborů, kteří mají zájem se potkávat s lektory z řad profesionálů a pracovat s nimi a učit se a konzultovat a hlavně se napříč republikou poznávat s ostatními divadelníky, které známe z divadelních přehlídek a festivalů. A mám velkou radost, že o tyto akce mají zájem i moji žukoví žáci. Jé

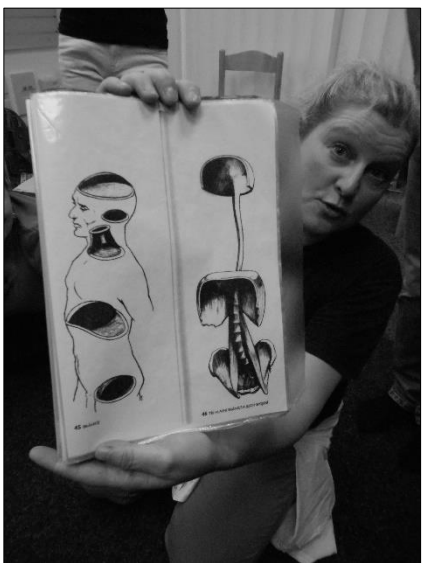
Dílna Hlasové výchovy s Evou Spoustovou, herečkou a učitelkou na KALD DAMU

Sobota 16. ledna by pro někoho mohla být obyčejnou sobotou, pro nás z dramataku však byla Sobotou, kdy máme dílnu s Evou Spoustovou. Na stejné dílně jsme byli již minulý rok, a proto jsme se letos těšili ještě víc. Eva nám měla ukázat, jak se pracuje s dechem a hlasem, což je, jak jistě uznáte, pro herce velmi důležité. Dílna začínala v 9 hodin dopoledne, takže se naše výprava, složená z Aničky, Debory, Markéty a mě, vypravila vlakem kolem osmé do Hradce Králové, do budovy Impulsu. Na místě srazu už byla spousta lidí různých věkových kategorií, každý s jiným důvodem, kvůli kterému přišel. Ty důvody jsme si taky hned na začátku řekli, aby Eva věděla, co je důležité probrat. Pak jsme se rozdělili do dvojic tak, abychom byli s někým, koho neznáme. Poté jsme měli jen tři minuty na to, abychom se o té druhé osobě dozvěděli co nejvíc. To jsme po uběhnutí lhůty říkali ostatním a zkoumali jsme, co s námi dělá, když o někom mluvíme a když někdo mluví o nás. Pak jsme

přešli k našemu mateřskému jazyku, napsali si jakoukoliv básničku z dětství a zkoumali přízvuky. Čeština má totiž přízvuk na první slabice a na předložce, ale díky vlivu cizích jazyků a reklam, jsme už zapomněli náš rodný jazyk... Zkouškou pro nás také bylo, přejít celou místnost tam a zpátky před zrakem všech ostatních. Díky tomu jsme se dostali k našemu tělu a k tomu, jak na nás působí stres a strach. Prošli jsme tělesným vývinem od narození až po první postavení se na nohy. „Chyba lidstva je, že se postavilo na nohy a začalo myslet, protože většina nemocí pochází z hlavy nebo z páteře!“ Objevili jsme na svém těle to nejdůležitější místo, které je zdrojem energie a vlastně všeho - sakrum - křížová kost, kde je většinou poutko u kalhot. Pomocí různých cvičení jsme zjistili, jak správně stát, sedět, dýchat, artikulovat, prozkoumali jsme všechny možné i nemožné pozice těla a hlasu a mnoho dalšího. Uběhlo to strašně rychle a než jsme se nadáli, bylo 17 hodin a my museli končit. Dílnu jsem si opravdu velmi užila, Eva samozřejmě nezklamala a moc se těším na příští rok. bobuLe

Zaslechnuto na dílně aneb Co by se i vám mohlo hodit:

Máte takový hlas, jak se cítí vaše tělo. Tělo si pamatuje všechny stresy. Tělo je systém trubic, uvolněte všechny uzly a bloky...Problém neexistuje, máte jen zajímavé téma k řešení. Neberte si nic osobně! Neděláme věci dobře nebo špatně ale tak, jak jsme právě zralí! Práce s hlasem je práce s agresivitou, s asertivitou, jde o to obhájit se a vydat o tom signál. Herec musí vydržet tisíckrát víc než normální člověk! Jé

Eva Málková Spoustová, Markéta Pourová, Debora Kratochvílová, Anna Vitvarová a Lenka Jechová

Přišel jsem...UNIKORN

Víte, kdo jsou UNICORN?

V překladu jednorožec. Víte, co s ním má naše škola společného? Je to takové naše dítě, které prospívá, roste nám, roste a je z něho už pěkný koník. Ale dost hádanek. Unicorn je rocková kapela, která vznikla zhruba před pěti lety z nadšené party našich žáků. Již pět let se scházejí, cvičí a hlavně tvoří. Všechn jejich repertoár je vlastní tvorba, texty i hudba. V posledních dvou letech vystupují v rockových klubech v okolí Hradecka a Náchodska, na festivalech, po hospůdkách, slavnostech i oslavách, poslední akce byla v jaroměřském Národňáku, kde byli za předskokany kapely Vaťák (revival Kabát). Na podzim loňského roku natočili své první EP s pěti skladbami. Celý jejich vlastní repertoár již čítá 1,5 hodiny muziky, což je už pěkné.

V současné době kapela hraje v sestavě: Filip Petira, Jan Petira, Tonda Kotěra, Kateřina Čapková, Kristýna Tázlerová a Veronika Kunešová. To nám do redakce napsala Kristýna Brzková

Filipe, jak to bylo na začátku a kdy to začalo?

První nápad byl na gymplu před Múzováním asi v roce 2010, Kačka Čapková a Tomáš Merkl si chtěli zahrát a chtěli mě k tomu na bicí, no a pak jsme už přemýšleli o kapele, která se začala postupně formovat vesměs ze žáků zušky. Přidala se Pavlína Havlová a Lucka Hřivnová, Pepa Vaněk s námi chvíli hrál...V dnešní sestavě hrajeme od roku 2013. **A kdo je šéf?** No, já. **A kam bys kapelu žánrově zařadil?** Rock až lehce pop rock, a já se snažím tam taky protlačit jazzové prvky. Texty píšou Katka a Verča a v poslední době i já. Jsme amatéři s hudební vzděláním ze základní umělecké školy...**Máte webové stránky?** Ne ne, jsme na sociální síti...to je živější...facebook a instagram. **Je těžké se prosadit?** No, zveme, sháníme, kontaktujeme majitele klubů, manažery známých kapel...pak hrajeme jako předskokani. Hráli jsme s Vaťákem a s Heebie Jeebies. Člověk musí věřit tomu, co dělá a jít si za tím. **Míříte na nějaké festivaly?** No, snažíme se. Budujeme si základnu fanoušků...děláme to pro radost. **Kdy jsi tedy začal skládat a vystupovat?** V šestnácti, v sedmnácti, když chce

člověk vypustit emoce, hrál jsem si to své pro sebe a v ZUŠce jsem vlastně vystupoval pořád. **Měl bys nějakou radu pro šestnáctileté s podobnými plány?** No hlavně se snažit, nezůstat na místě, zlepšovat se, investovat čas, peníze, energii a hlavně věřit tomu a jít tomu naproti. A ještě mít kamarády, to je taková druhá rodina. A pak to jde, musíte se prokousat přes všechny klacky, co vám kdo hodí pod nohy, nic není zadarmo!

Kde je vaše EP k dostání? Po každém koncertu, přijďte! Všechny zveme do hradeckého klubu La Fabrique, kde budeme hrát v rámci soutěže University Band Contest 10. března 2016.

A ještě, jak je to s tím jednorožcem v názvu? Unicorn = jednorožec je představitelem čistoty, síly a něčeho nadpřirozeně krásného. Zkratka pro nás je hudba takovým jednorožcem.

Děkuji za rozhovor a přeji, aby vám mýtický název přinášel jen samé štěstí.

Jé

...viděli jsme...

...Alžbětu Skořepovou, Lenku Jechovou a Karolínu Novotnou při Tříkrálové sbírce...

... a konečně sníh!!!

...zvítězili jsme!

Soubory Edward a slečny, Mikrle, Malé dvě a JAKKdo převzaly na výročním Cenění v divadle Drak v Hradci Králové ocenění svých inscenací za minulou divadelní sezonu

Masopust, Masopust...

Masopust představoval v minulosti období mezi dvěma postními dobami. Byl oficiálním svátkem hodování, během kterého bylo třeba se dosyta najíst, protože následovalo období čtyřicetidenního půstu.

Doba Masopustu nastává po svátku Tří králů a její konec je závislý na datu Velikonoc, končit tedy může od poloviny února až do počátku března o Masopustním úterý před Popeleční středou. Probíhaly během ní taneční zábavy, zabíjačky a také svatby. Toto období vrcholí na Tučný čtvrtek, kdy bývala zabíjačka a hostina a v poslední tři dny (neděle, pondělí, úterý), které se nazývají Končiny, Ostatky, Fašank nebo přímo Masopust, se konají různé rituální úkony, průvod masek, scénické výstupy a taneční zábavy.

Počátky Masopustu a Masopustních obchůzek je třeba hledat v předkřesťanském kultu zimního slunovratu. Původně šlo o pohanské svátky - antické slavnosti, tzv. saturnálie, což je jeden z nejvýznamnějších a nejradostnějších svátků římského náboženství slavený na zimní slunovrat k počtu Saturnově. Karneval tedy souvisí patrně s předkřesťanskými oslavami obnovy přírody na začátku jara.

Sraz účastníků Masopustního průvodu je v pátek 5. února v 13:00 v ZUŠ nejdéle, abychom mohli vyrazit v 13:30!!!

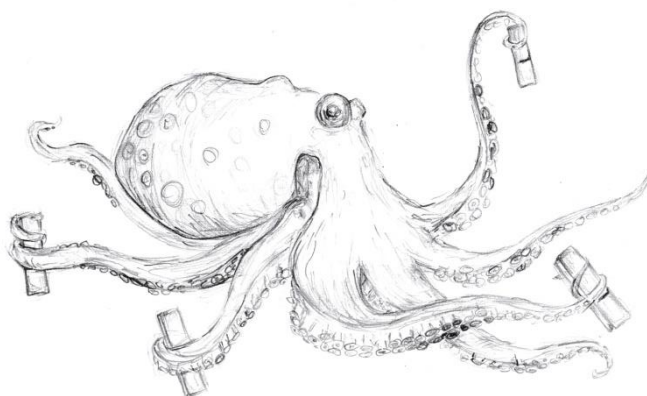
Oblečte se teple podle počasí a podle obrázků Josefa Lady, za řemeslníky, babky, dědky, něco k zapůjčení je v učebně LDO. Masky od Spidermena k Batmanovi, nechte doma! Stačí jednobarevný kabát, klobouk, hůl, šátek, dlouhá sukně...aby byla legrace, můžou jít holky za dědky a kluci za babky a třeba i nevěsty. Hudební nástroj je vítán! Trasa je obvyklá: k Městskému úřadu a okolo náměstí, nezapomeňte pozvat rodiče. Občerstvení na vás bude čekat na náměstí i potom v ZUŠce, hlady trpět nebudete! Těšte se a lidové písničky opakujte!

„My jsme se k vám, přišli ptáti, smíme-li tu tancovati, my jsme se k vám přišli ptát, smíme-li tu tancovat?
My jsme se k vám, přišli ptáti, smíme-li tu zaspívati, my jsme se k vám přišli ptát, smíme-li tu zaspívat?
My jsme se k vám, přišli ptáti, smíme-li tu zadupati, my jsme se k vám přišli ptát, smíme-li tu zadupat?“

V ý t v a r n é s t ř í p k y

„Je holdem umělci, když ho vykrádají.“ (Georges Braque, francouzský malíř a sochař)

Věděli jste, že ... chobotnice (přesmyčka z minulého čísla) útočící na člověka není neobvyklý případ? Nejčastěji zaútočí chobotnice velké, když čekají potomky. Jsou tak nervózní, že si troufnou i na lidi. Pokud se s ní dostanete do křížku a náhodnou se ocitnete v temných mořských hlubinách, kde žije, vyloučí z těla tmavou inkoustu podobnou tekutinu, aby vás zmátla. Podle okolního prostředí umí jako chameleon změnit barvu, aby byla co nejneviditelnější. Dokáže ale ještě víc. Tvarem svého těla napodobí jiné živočichy, třeba mořské hady a plátýže. Je velice inteligentní, sama se dostane do uzavřené nádoby, dokonce se dovnitř protáhne dírkou o průměru svého oka. Chapadly si přeměří otvor a zjistí-li, že je jen o trochu větší než oko, jde do toho. Oko je totiž jediná část jejího těla, která se už víc smrsknout nemůže. Úplná hadí žena. Má také dobrou paměť. Při pokusech na různých prolézačkách vědci zjistili, že jakmile pozná cestu, která je pro ni nejsnazší, těmi ostatními to už nikdy nezkouší. Co říkáte, nebylo by špatné něco z toho taky umět, vidíte! A co dodat? Vysokého věku se nedožívá, maximálně 5-ti let. Má 8 chapadel vyrůstajících přímo z hlavy a největší ulovená v roce 1957 byla dlouhá 9 metrů.

Zajímavosti měsíce února ... Narodili se **Jan Werich** (herec a komik), **Jaroslav Vrchlický** (spisovatel, básník, dramatik), **Jiří Šlitr** (skladatel), **Jules Verne** (francouzský spisovatel dobrodružné literatury). Zemřeli **František Škroup** (skladatel a dirigent), **Max Švabinský** (malíř a grafik), **Zdeněk Burian** (malíř a ilustrátor dobrodružných knih), **Gustav Klimt** (rakouský malíř), **Andy Warhol** (americký malíř a grafik). V únoru 1634 byl zavražděn český vojevůdce a politik **Albrecht z Valdštejna** (narozen v Heřmanicích) a v únoru 1998 přivezli čeští hokejisté ze zimních olympijských her v Naganu **zlatou medaili**. V roce 1966 přistála jako první člověkem vytvořené těleso na Měsíci sonda **Luna 9**.

Udělejte si s námi ... „masopustní úšklebek“ ... dokážete všichni!

Pomůcky: čtvrtka, tužka, voskovky, nůžky, silnější dřívko nebo tři splepené špejle.

1. Vymysli si legrační nebo hrůzostrašný úšklebek (popros třeba kamaráda, ať ti zapózuje).
2. Předkresli na čtvrtku (pozor velikost úsměvu by neměl moc přesahovat velikost hlavy) a vybarvi. Voskovky jsou výrazné a krycí, neboj se pestrosti barev, je přece masopust.
3. Nakonec obtáhni kontury černou a je hotovo. Stačí podlepit dřívkem a můžeš do průvodu i bez kostýmu!

Veselé i hravé, přihlouplé i dravé výrazy ve tváři pro vás se svými „ksichtíky“ nafotili naši nejmladší výtvarníci. Mrkněte před dveře výtvarky v 1. patře.

Chobotničky nakreslily Bára Baldíková a Zuzana Špačková.
Stránku připravila Radka Ulichová.

Do šatny

Soutěž: Doplňte název k obrázku. Ale může to být i rozhovor mezi aktéry. Fotka je z loňského Masopustního průvodu, ze stánku s občerstvením na náměstí. Své nápady podepište a vzhazujte do poštovní schránky vedle učebny LDO v přízemí školy. Nejtrefnější nápady odměníme. Těšíme se!

„Má mě rád, nemá mě rád?“

Vítězný název obrázku z minulého kola nám napsala
Michaela Zelená.
Odměna na vítězku čeká v redakci.
Blahopřejeme!

Kurz lyžování se skládá ze tří částí:
za prvé- připnout si lyže
za druhé- spustit se ze svahu
za třetí – naučit se chodit o berlích.

„Tati, mě už to sáňkování nebaví!“
„Ale chlapče, jsi na čerstvém vzduchu,
tak nenaříkej a vytáhni mě na ten kopec!“

„Lékař mi tvrdil, že mám pro lyžování vlohy.“
„Jak to poznal?“
„Prý mi rychle srůstají kosti.“

Přijde pán domů a ptá se sám sebe: „Co jsem to chtěl? Jo,
najíst se.“ Najíst se. „Ne, to není ono. Napít se.“ Napije se.
„Ne, to také není ono, vykoupat jsem se chtěl.“ Vykoupe se.
„Už to mám, chci si sundat lyže!“

Vinšujem vám štěstí, zdraví,
čtyři chlívky, žádný krávy!

A dvě d'ourky v nose,
skončilo se!

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356
e-mail : info@zus-jaromer.cz , www.zus-jaromer.cz

6. číslo vychází 1. února 2016 s pranostikou:

Když únor vodu spustí, ledem ji březen zahustí

redakční rada: TzjvvK (Monika Němečková), Ga (Kateřina Prášilová), BobuLe (Lenka Jechová), k-Ája (Karolína Novotná),
Pěš (Petra Březinová), čaBMa (Barbora Maksymovová), Ančiii (Anna Vitvarová), Maro (Martin Karban),
Bapu (Alžběta Skořepová, (h)RUŠ (Hana Hrušková)
korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)